

Sak	Leiing og fagleg organisering (16/05229) – delprosjekt i hovudprosjekt 2 Fagleg og administrativ organisering
Dato utsendt på høyring	21.11.16
Høyringsfrist	9.12.16
Send høyringsinnspel til	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Avgjerd om leiing og fagleg organisering er sentralt i forminga av HVL. Delprosjektgruppa fekk i mandat å legge fram forslag til organisering av den faglege verksemda på nivå 1 og 2, samt prinsipp for nivå 3. Delprosjektgruppa legg i vedlagte rapport fram sine vurderingar og alternative løysingar. I vedlagte høyringsbrev framgår dei sentrale spørsmåla, og dei er også løfta fram som eigne punkt i dette skjemaet.</p> <p>Høyringa vert sendt ut til avdelingar og administrative einingar, til dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamenta, og ein ber om at einingane svarer samla (Innspel frå underliggjande einingar/miljø følgjer som vedlegg).</p>
Me ønskjer spesielt innspel på (frå rapporten):	
Kap 2	Er premissane og inngangen tydeleg og meningsfull?
Kap 3	<p>Er modelltypane - profesjon vs. kunnskapsområde - tilstrekkeleg forklarte?</p> <p>Profesjon vs. kunnskapsområde på nivå 2 – kva modell vil vere best for at HVL skal nå sine mål?</p> <p>Skal HVL ha meir enn 3 fakultet?</p> <p>Bør fakulteta ha omtrent same storleik?</p> <p>Er forslaga til namn på fakulteta dekkjande, har de alternative namn?</p> <p>Er disiplinfaga si rolle i HVL ivareteke med 3 fakultet?</p>
Kap 4	<p>Er prinsippa for nivå 3 dekkjande for å realisere fusjonsambisjonen?</p> <p>Er prinsippa for smale eller for vide?</p>
Kap 5	<p>Skal ein ha reint rektorat eller skal toppleiinga og ha leiarar med særleg administrativ kompetanse og ansvar?</p> <p>I høyringsutkastet er det foreslått funksjonsansvar til leiarane på nivå 1 – er desse område gode, har de andre forslag?</p> <p>Høyringsutkastet foreslår at det skal vere prodekanar – og skisserer ulikt ansvarsområde for desse (speile prorektor, geografisk/nærregion, støtte for dekan, etter dekanens behov) – kva er mest tenleg?</p> <p>Er prinsippa for leiing på nivå 3 tydelege nok for vidare operasjonalisering?</p>

Fusjonsprogrammet for Høgskulen på Vestlandet

	Er dei råd og utval som er omtale i høyringsutkastet tenlege? Er det utval eller liknande som manglar?
Sak	Leiing og fagleg organisering (16/05229) – delprosjekt i hovudprosjekt 2 Fagleg og administrativ organisering
Ansvarleg	Prosjektadministrativ organisering – Delprosjekt Leiing og fagleg organisering
Høyringsinstans (svarar)	HSH Nautikk og forskningsprogrammet MarSafe

Ev. prosess bak høyrings-innspelet	Gjennomgått på nautikk og i MarSafe
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	
Kap 2	Bruk spørsmål framfor, eller kommenter ut frå egne behov
Kap 3	<p>Bruk spørsmål framfor, eller kommenter ut frå egne behov</p> <p>I diskusjonen under punkt 3.4. <i>Nivå 2 – Fakultet</i>, noterer vi oss at nautikk er plassert sammen med ingeniør- og naturfag, og at begrunnelsen for oppsummeringen av fagmiljøene er at fagmiljøene kan oppfattes å «vere like eller beslekta studietilbod». I henhold til denne begrunnelsen/delingen kan nautikk i en organisasjonsmodell med fire fakultet like gjerne ligge i fakultetet for samfunnsfag, siden nautikkstudiet reelt sett er plassert midt mellom natur- og samfunnsfagene. Det kan til og med argumenteres for at nautikk har <u>mer</u> til felles med samfunnsfagene, enn med naturfagene, hvis man for eksempel tar utgangspunkt i opptakskravene til studieretningene tilhørende de to kategoriene, vår faglige profil (som også i stor grad er det som skiller oss fra de andre tre som tilbyr nautikkutdanning) og satsning. Vi er derfor uenige i at nautikk umiddelbart kategoriseres sammen med ingeniørfagene, og mener at det vil være mer hensiktsmessig å plassere nautikk sammen med samfunnsfagene såfremt organisasjonsmodellen ender med et vedtak om fire fakultet. Dette vil også øke størrelsen på et eventuelt fjerde fakultet.</p> <p>Vi mener at antallet fakulteter ikke må styres av størrelse og et forhåndsdefinert antall ansatte som må være tilknyttet hvert fakultet, men at faglig tilhørighet bør være styrende. U hensiktsmessige sammensetninger vil kunne føre til intern splittelse, sprik i interesseområder og kamp om ressurser, heller enn tilhørighet og faglig samarbeid. Det bør derfor være minimum fire fakultet. Ideelt sett skulle antallet fakultet være knyttet opp mot de faglige satsningsområdene, og vi er av den formening at faglig plattform, profil og strategi skulle vært vedtatt før utredningen av organiseringen begynte.</p> <p>Når det gjelder diskusjonen profesjonsmodell vs. kunnskapsmodell, er det vår oppfatning at argumentasjonen for kunnskapsmodellen i rapporten er opptatt av aktualitet og at det med kunnskapsbaserte benevnelser vil være tydelig hvilke nasjonale og internasjonale felt man orienterer seg mot. Å basere organisasjonen på hva som er aktuelt i dag anser vi som noe risikabelt, siden tidene og fokusområdene endrer seg. Det vil kunne føre til behov for både organisasjonsendringer og navneendringer hver gang de aktuelle områdene dreier, og så snart noe annet er mer aktuelt vil fakultetene våre signalisere gårsdagens nyheter og føre til at vi virker utdatert. Det er viktig at en inndeling etter kunnskapsmodellen ikke blir så tidsriktig og visjonær at den blir overambisiøs og dermed litt floskelaktig.</p> <p>Profesjonsmodellen vil i større grad være tidsnøytral, og den vil kunne synliggjøre at vi satser tungt på vår profesjonsrettede profil. Det er ingen skam å fremheve det vi faktisk er best på. Og selv om profesjonsmodellen er lite kontroversiell og</p>

dermed et litt «traust» valg, bør vel avgjørelsen om organisering tas basert på hva vi synes er best for organisasjonen, ikke hvorvidt det skaper kontrovers... Slik vi ser det er det ikke noe nytt at tverrfaglighet ivaretas gjennom f.eks. senteretableringer, og per i dag vil senteretableringer kunne utløse ekstra finansiering og dermed føre til økt aktivitet og samhandling på tvers av fag og fakultet, noe som vi mener er positivt.

På den annen side vil kunnskapsmodellen kunne stå seg godt hvis man knytter den opp til det som i faglig plattformen, profil og strategi omtales som «Vestlandsidentiteten», en identitet uløselig knyttet til havet gjennom kultur, historie og identitet, samt industri og næring. Da vil man f.eks. (på sikt) kunne etablere et maritimt fakultet, som kan inkludere dykkerutdanning, nautikk, maskinistutdanning, naval architecture, offisersutdanning for skipselektrikere, shipping og logistikk, havbruk, maritim kybernetikk, etc.. HVL bør søke å fremheve det som skiller institusjonen fra alle andre og det som er spesielt, slik at HVL ikke ender opp som nok en stor institusjon i mengden som skal være god på alt for mange felt.

Det bør vurderes hvorvidt det kan være hensiktsmessig å velge en «hybridløsning» med kunnskapsmodellen på nivå 2 og profesjonsmodellen på nivå 3.

Når det gjelder navn på fakultetene, må disse signalisere de faglige satsningsområdene våre og fakultetenes reelle innhold. Det er viktig at det er en sammenheng mellom de fagområdene HVL satser på og hvordan HVL organiseres, inkludert navnet på de ulike fakultet og institutt. Det er også viktig ikke å bli for fokusert på størrelse (dette gjelder nivå 2, men i enda større grad nivå 3), men å fokusere på hvordan vi kan synliggjøre den faglige plattformen, profilen og strategien til HVL på en god salgbar måte.

Nautikkutdanningen har de siste fem årene hatt en betydelig utvikling, noe som blant annet er knyttet til MARKOM 2020 strategien, et nasjonalt samarbeidsprosjekt etablert av regjeringen i 2011 med satsning på maritim utdanning og forskning i samsvar med nasjonal maritim strategi. Det maritime, som er unikt ved HSH og som vil være unikt i HVL, er ikke nevnt i rapporten. Det er bekymringsfullt hvis det viser seg at ny organisering ikke støtter opp under den innsatsen som er lagt ned i en årrekke og som har resultert i en unik nasjonal posisjon. Vi mener at HVL sin modell for faglig og administrativ organisering må støtte opp under og viderefører den svært vellykkede maritime satsningen.

Ny organisering bør legge til rette for at samarbeidet med de maritime utdanningene ved UiT, NTNU Ålesund og GHSN kan fortsette effektivt i henhold til formålet, noe som forutsetter stor grad av autonomi. I henhold til NOKUTs krav til PhD-utdanningen i nautiske operasjoner er vi i tillegg underlagt krav om et aktivt samarbeid med de andre maritime institusjonene.

Nautikkutdanningen jobber gjennom det tilhørende forskningsprogrammet MarSafe med å støtte opp under fellesgraden og fasilitere for forsknings samarbeid mellom de fire samarbeidende institusjonene, for slik å oppfylle NOKUTs krav. MarSafe er foreløpig et relativt lite forskningsprogram, men med en tydelig og langsiktig strategi, samt målrettet fokus. Rapportens uttalte ønske om få og store forskningsprogram står i kontrast til dette, og nok en gang mener vi det er

	<p>nødvendig å påpeke at størrelse ikke bør være styrende for slike valg, men at allerede inngåtte forpliktelser, faglige satsningsområder og strategisk utvikling bør være utslagsgivende. Nautikkutdanningen, MARKOM 2020, PhD-utdanningen i Nautiske Operasjoner og forskningsprogrammet MarSafe er sentrale elementer i HSH sine planer om å etablere et nasjonalt maritimt kompetansesenter, og opprettholdelse av et tydelig maritimt rettet forskningsprogram gjennom MarSafe er derfor viktig. Et nasjonalt maritimt kompetansesenter vil være med på å styrke den maritime profilen på nasjonalt og internasjonalt nivå.</p>
<p>Kap 4</p>	<p>Bruk spørsmål framfor, eller kommenter ut frå egne behov</p> <p>Vi anser institutter for å være en hensiktsmessig i organiseringen på nivå 3, og mener også her at de faglige satsningsområdene til HVL bør komme til syne. Det vil f.eks. i praksis kunne argumentere for et institutt for maritime fag, som kan ivareta det komplette løpet helt fra fagskole (dykkerutdanningen), via bachelor og master til PhD innenfor maritim utdanning, i tillegg til den maritime forskningen som er tilknyttet utdanningene. Eventuelt kan en organisering i f.eks. et Maritimt senter være fornuftig såfremt også utdanning er inkludert i senteret. Vi anser det som viktig med en helhetlig satsning innenfor fagområdene, og mener at utdanning og forskning må ha tette koblinger. Det vil i praksis si at vi ikke ønsker en deling hvor utdanningen ligger under et institutt, mens den relaterte forskningen ligger i et senter, men både utdanning og forskning i samme institutt eller senter.</p> <p>Det bør også være mulig å åpne for en organisering i institutt, hvor f.eks. enkelte institutt kan organiseres som en «School of» (f.eks. øk/ad som handelshøgskole) og både institutt og schools kan ha sine tilknyttede senter (f.eks. senter for maritim sikkerhet) og PhD-program.</p> <p>Vi anser det som svært viktig at ikke diskusjonen om størrelse blir førende for hvordan instituttene deles inn, men at man tar utgangspunkt i faglige satsningsområder. Det vil være unaturlig å bruke størrelse som argumentasjon for inndeling, siden man til slutt risikerer å ende opp med et institutt som omfatter de små enhetene (litt som «restetorget»), og hvor svært ulike utdanninger plasseres i samme institutt fordi at det er krav om størrelse. Her bør faglig plattform, profil og strategi være førende, og de retningene som har studieløp fra bachelor til phd bør kunne utgjøre egne institutt – uavhengig av størrelse.</p> <p>Vi ser det som selvsagt at det skal være åpninger for at ansatte kan bidra på tvers av fakultet/institutt/senter o.l. Det er også viktig med tilstrekkelig administrativ støtte på alle nivå.</p> <p>Vi støtter for så vidt forslaget om at institutt skal etableres på tvers av campus, men mener at dette ikke kan være avgjørende. Det som må stå over alt annet, er faglig tilhørighet. Det vil heller ikke nødvendigvis være naturlige samarbeidspartnere på tvers av campus for alle studieprogrammene innenfor HVL.</p> <p>Vi noterer oss at det blir anbefalt store institutt, for å sikre sammenhenger mellom bredden i bachelorprogram, grunnlaget for masterprogram og for å sikre god kobling mellom forskningsaktivitet og undervisning. Slik vi ser det er dette ikke valide argumenter for størrelsen på instituttene, og vi presiserer nok en gang</p>

	<p>at faglig tilhørighet er helt essensielt, samt at den faglige plattformen, profilen og strategien bør legge føringer for organiseringen også på nivå 3. Vi må allikevel jobbe på tvers i institusjonen for å sikre sammenhengen mellom bachelorprogram, grunnlaget for masterprogram og god kobling mellom forskning og undervisning. Dette har overhodet ikke noe med størrelsen på instituttene å gjøre, for dette må uansett gjøres både på programnivå, instituttnivå, på fakultetsnivå og på tvers av fakultet på institusjonsnivå.</p> <p>HVL sitt overordnede mål er å bygge sterkere og mer solide fag- og forskingsmiljø som sett spor både nasjonalt og internasjonalt. Nautikkutdanningen med tilhørende forskningsprogram er unikt, og har ingen like eller nært «beslektede» studieretninger andre steder i HVL. Nautikkutdanningen har også en rekke uvanlige utfordringer, da den i tillegg til NOKUT har et nasjonalt og et internasjonalt maritimt regelverk å forholde seg til gjennom den nasjonale forskriften <i>FOR 2011-12-22 nr. 1523 Forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk</i> og IMO-regelverket <i>International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers (STCW)</i>. Dette fører blant annet til et noe utvidet KS-system, jevnlig revisjoner fra Sjøfartsdirektoratet, o.l. Det er derfor mye som taler for at Nautikkstudiet og tilhørende forskning bør organiseres som egen autonom enhet. En slik organisering vil være i samsvar med all de overordnede målsetningene som er listet i dokumentets <i>Tabell 1 overordna mål for HVL</i>, og vil tilsvare satsninger i andre organisasjoner, ref. f.eks. SINTEF som nå skiller de maritime aktivitetene sine ut i et eget institutt; http://www.sintef.no/siste-nytt/sintef-samler-havromsforskning-i-ett-institutt-sin.</p> <p>Vi er for øvrig enige i at det er viktig at alle institutter har et mastertilbud, og at det i så stor grad som mulig bør være et komplett løp for alle utdanninger.</p>
<p>Kap 5</p>	<p>Bruk spørsmål framfor, eller kommenter ut frå egne behov</p> <p>Vi er enige i at det bør være solide fakultetsadministrasjoner, og at man på alle nivå må ha en tilstrekkelig administrativ ressurs. Men det er viktig at det er en institusjonell samordning på de administrative ressursene (f.eks. en fellesadministrasjon) for å sikre lik praksis på tvers i institusjonen.</p> <p>Slik vi ser det bør ansvaret for den administrative styringen av virksomheten legges til funksjoner hvor det rekrutteres personell med høy faglig administrativ kompetanse. Denne rollen bør ikke legges til prorektor, selv om det vil føre til en større toppledergruppe. Vi mener at de enkelte rollene bør ivaretas av personer med riktig kompetanse for rollen, og ser ikke at vitenskapelige ansatte nødvendigvis vil være de som best ivaretar de administrative lederfunksjonene på øverste nivå. Da vil også dekanene ha administrativt kompetente personer å støtte seg til i utøvelsen av sin rolle. Vi er også enige i prosjektgruppen sin anbefaling om at det bør være fullverdige administrative tjenester i dekanen sin styringslinje, slik at administrative tjenester og ressursforvaltning kan styres så effektivt som mulig.</p>

<p>Andre merknader</p>	<p>Det er svært uheldig med uforsvarlig korte høringsfrister når så viktige saker skal spilles inn på. Vi erkjenner at det er viktig med trykk på de fusjonsrelaterte prosessene, men intern forankring er helt essensielt når vi skal spille inn på de ulike forslagene og rapportene som kommer. Dette er det vanskelig å få til både på studie- og avdelingsnivå med så korte høringsfrister. Det vil være synd og lite hensiktsmessig for den nye institusjonen hvis viktige og langsiktige beslutninger påvirkes av en alt for kort høringsfrist.</p> <p>Slik vi ser det burde prosjektet faglig plattform, profil og strategi vært avsluttet og vedtatt før man begynte å diskutere organiseringen, slik at man hadde noe konkret faglig å ta utgangspunkt i arbeidet med organiseringen av den nye institusjonen. Vi anerkjenner ønsket om effektivitet, men det bør vurderes hvorvidt dette går ut over kvaliteten og fører til at beslutninger med svært langsiktige konsekvenser må tas mer eller mindre «i blinde».</p> <p>I tillegg synes vi rapporten er vanskelig å «trenge gjennom», og at det er utfordrende å skulle se de langvarige praktiske implikasjonene av de valgene som skal tas. En medvirkende årsak til dette er at ikke vi visste noe om faglig plattform, profil og strategi før noen få dager før høringsfristen. Vi mener at satsningsområdene og visjonene for HVL i større grad bør synliggjøres relatert til organisering og ledelse, slik at vi ser hva det siktes mot. Det vil også gjøre det enklere å forutse de langvarige konsekvensene av valgene.</p> <p>Slik vi ser det bør det på sikt satses mot en etablering av et maritimt fakultet innenfor 5-10 år. Per i dag har vi utdanning fra bachelor i nautikk (faktisk helt fra Y-vei) til PhD, og det planlegges overgangsordning mellom fagskole og bachelor. Med Vestlandsidentiteten som satsningsområde, er det umulig å komme utenom havet. Havet har vært helt sentralt i Vestlandets identitet, historie og kultur siden tidenes morgen, og havet har gitt Vestlandet næring, rikdom og utfordringer. Det vil derfor være naturlig at Høgskulen på Vestlandet satser på havet – med alle de tilhørende fagområdene det gir. Slik vi ser det vil det etter fusjonen være større bredde og mer tyngde i en maritim satsning, og det vil være naturlig å utvide en satsning på maritime utdanningsprogram til å gjelde maskiningeniørene – som bør komme ut med dobbelkompetanse og dekke STCW-kravene til maskinist, elektroingeniørene – som bør komme ut med dobbelkompetanse og dekke kravene til skipslektriker offiser i STCW, et fast årsstudium for maritime sykepleiere/medisinere (medic, dykkemedisin, etc.), bachelorgrad i naval architecture, bachelorgrad i shipping og logistikk, havbruk, etc. Havet gir oss et enormt satsningsområde, rotfestet dypt inne i Vestlandets sjel. Og med den forrige regjeringens satsning på Stø Kurs, Regjeringens maritime strategi <i>Maritime muligheter – blå vekst for grønn framtid</i>, Maritim 21-strategien, m.fl., ligger det meste til rette for at pengestrømmen skal fortsette å renne i retning av det maritime også fremover. Det bør HVL dra nytte av!</p>
------------------------	--